

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

Factors Affecting the efficiency of the official's task performance of teachers under the office of secondary educational service areas, area 8

สุธาสินี พุดสีเสน

Suthathinee Phudsisen

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: valentine_2love@hotmail.com

Received: June, 2 2020

Revised: June, 30 2020

Accepted: July, 12 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำนวน 346 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาตามรายด้านพบว่า ครูมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์และภักดีต่อโรงเรียนสูงที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความขยันหมั่นเพียรมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ครูชายและครูหญิงมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ครูที่มีความถนัดในวิชาที่สอนแตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีทั้งหมด 6 ปัจจัย ได้แก่ ความถนัดในวิชาที่สอน ที่พักอาศัยของครู โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน และความพึงพอใจในผลตอบแทน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน, ความถนัดในวิชาที่สอน

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the efficiency of the official's task performance of teachers under the Office of Secondary Educational Service Areas, Area 8, 2) compare the efficiency of the official's task performance of teachers classified by personal factors, and 3) study the factors that affect the efficiency of the official's task performance of teachers. The sample group consisted of 346 teachers in schools under the Office of Secondary Educational Service Areas, Area 8. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the study were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, Analysis of Variance, and Multiple Regression analysis.

The results finding revealed that: 1) The overall efficiency of the official's task performance of teachers was at a high level. When considered in each aspect individually, it was found that the honesty and loyalty aspect were the highest mean score, diligence aspect were the lowest mean score. 2) Male and female teachers showed no differences in efficiency of the official's task performance. In addition, it was found that teachers with different educational levels, work efficiency, aptitude in subjects showed differences in efficiency of the official's task performance at 0.05 significance level. 3) The factors that affected the work efficiency of a teacher composed of 6 factors: aptitude in subjects, teachers' residence, career advancement opportunity, love and pride in career, freedom of expression, and satisfaction in return.

Keywords: work efficiency, aptitude in subjects

บทนำ

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเทคโนโลยีการสื่อสาร สภาพเศรษฐกิจ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่มีการส่งถ่ายถึงกันและกัน และจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้เอง จึงเป็นเสมือนพลังผลักดันให้ทุกภาคส่วนของประเทศต่างต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง อันทำให้เกิดการพัฒนาตามมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศไทยมีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทิศทางของการพัฒนาประเทศให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาคนเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา และเป็นจุดที่สำคัญที่สุด การที่จะพัฒนาคน ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องเริ่มจากการพัฒนาประชากรในวัยเด็ก ปัจจัยที่ถือว่ามียุทธูปและมีความสำคัญที่สุดในการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพนั้นก็คือ “ครู” ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาเด็กให้มีศักยภาพต่อไป ตามพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ได้ให้ความหมายของครู ไว้ว่า “ครู” คือบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ครูมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน แต่การพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นั้นยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่ละโรงเรียนประสบปัญหาการเรียนการสอน เนื่องด้วยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูลดลง ซึ่งเกิดจากปัจจัยในหลาย ๆ ปัจจัย แต่สรุปรวมเป็นปัจจัยได้ 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ ประสบการณ์การสอน และปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความมีอิสระ ในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน ความพึงพอใจในผลตอบแทนจากประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ลดลงนี้จะส่งผลถึงตัวผู้เรียนในด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยตรงและส่งผลถึงภาพรวมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในด้านของศักยภาพในการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร และทำให้โรงเรียนขาดมาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อีกด้วย

จากความสำคัญของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลตามเป้าหมายสูงสุดของการจัดการเรียนการสอน คือ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งก็เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 เพื่อให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการบริหารการศึกษา และบริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

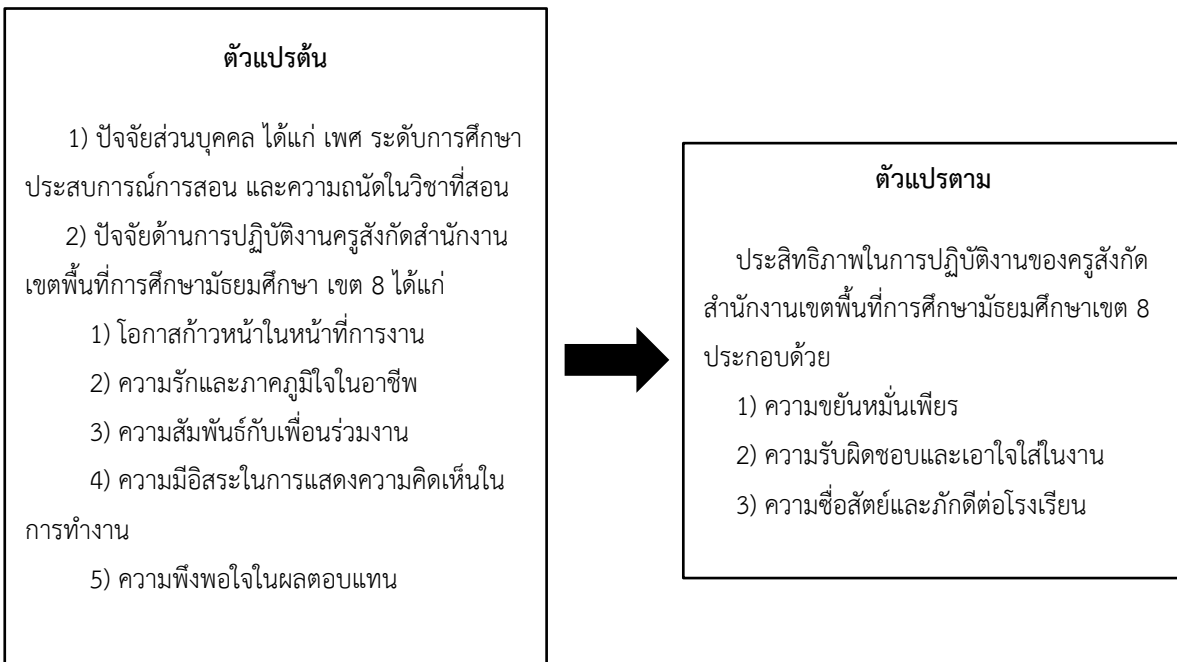
1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และความถนัดในวิชาที่สอน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

สมมติฐานการวิจัย

1. ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. ปัจจัยส่วนบุคคลของครู และปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของครูมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีพื้นฐานในเรื่องของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สรุปเป็นกรอบแนวคิดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จำนวน 55 โรงเรียน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 3,073 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้จากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอแกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนตัวอย่าง 346 คน และทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีจัดชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามซึ่งออกแบบเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การสอน และความถนัดในวิชาที่สอน มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านความขยันหมั่นเพียร 2) ด้านความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงาน และ 3) ด้านความซื่อสัตย์และรักดีต่อโรงเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่คาดว่าจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งประกอบด้วย 1) โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 2) ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ 3) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 4) ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และ 5) ความพึงพอใจในผลตอบแทน

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบสอบถามมีการตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 3 คน แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามตัวแปรหรือค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC พบว่า แบบสอบถามมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อคำถาม จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) พบว่า ทั้งแบบสอบถามปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 ทุกด้าน แสดงว่า แบบสอบถามมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และความถนัดในวิชาที่สอน ด้วยสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

สถานภาพทั่วไป และความคิดเห็นของครูในกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.8 จบการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.9 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนใหญ่มีความถนัดในวิชาที่สอนคือ สอนตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 75.1 และไม่มี ความถนัดในวิชาที่สอนคือ สอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9

จากการสอบถามความคิดเห็นของครูในกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้วยแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาแบ่งระดับ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับของ Best (1970) จากค่าเฉลี่ยดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงระดับโดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับของ Best (1970) จากค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	ระดับ
0 - 1.50	น้อยที่สุด
1.51 - 2.50	น้อย
2.51 - 3.50	ปานกลาง
3.51 - 4.50	มาก
4.51 - 5.00	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูในกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน นำความคิดเห็นมาสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน	3.77	0.21	มาก
2. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.75	0.28	มาก
3. ความพอใจในผลตอบแทน	3.68	0.32	มาก
4. ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ	3.36	0.57	ปานกลาง
5. โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	3.23	0.55	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.55	0.27	มาก

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน จำแนกตามปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ซึ่งมีทั้งหมด 5 ข้อ สามารถสรุปได้ว่า โดยภาพรวมแล้ว ครูมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.55 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.27) เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครูจำแนกตามปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นว่า ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.77 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.21) ซึ่งเป็นการส่งผลกระทบในระดับมาก และครูมีความคิดเห็นว่า โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.23 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.55) เป็นการส่งผลกระทบในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูในกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน นำความคิดเห็นมาสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8

รายการ	ประสิทธิภาพ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงาน	3.82	0.41	มาก
2. ด้านความซื่อสัตย์ และรักดีต่อโรงเรียน	3.71	0.66	มาก
3. ด้านความขยันหมั่นเพียร	3.61	0.31	มาก
รวม	3.72	0.42	มาก

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ในกลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การสอน และความถนัดในวิชาที่สอน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย “ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน” โดยใช้สถิติอ้างอิง การทดสอบแบบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ผลการทดสอบ พบว่า

1) ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ชายและหญิงมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูชายและครู

หญิงมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงานแตกต่างกัน โดยครูหญิงมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในงานมากกว่าครูชาย

2) ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทั้งครูที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ต่างก็มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3) ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทั้งที่สอนในรายวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาเอกที่เรียนมาและที่สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกที่เรียนมา ต่างมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

4) ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ทั้งที่สอนในรายวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาเอกที่เรียนมาและที่สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกที่เรียนมาต่างมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) กำหนดตัวแปรดังนี้คือ

ตัวแปรตาม: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู

ตัวแปรอิสระ: ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน ความถนัดใน

วิชาที่สอน: ปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- 2) ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ
- 3) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- 4) ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น
- 5) ความพึงพอใจในผลตอบแทน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุ

ตัวแปรที่ศึกษา	t	B	S.E.	Beta	F	R ² adjusted
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	(a)	1.174	0.227			
1. ความถนัดในวิชาที่สอน	3.58**	0.699	0.028	0.960		
2. ที่พักอาศัย	2.82**	-0.304	0.032	-0.232		
3. โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	3.90**	0.119	0.031	0.158		
4. ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ	25.25**	0.191	0.043	0.097	499.65**	0.96
5. ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน	4.49**	0.067	0.019	0.070		
6. ความพอใจในผลตอบแทน	- 9.41**	0.118	.042	0.056		
R = 0.98 R² = 0.96						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุ จากตัวแปรที่นำเข้าไปศึกษาทั้งหมด 13 ตัวแปร พบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครูทั้งหมด 6 ตัว ได้แก่ ความถนัดในวิชาที่สอน ที่พักอาศัย โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน และความพอใจในผลตอบแทน โดยตัวแปรทั้ง 6 ตัวนี้ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้ร้อยละ 96.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($R^2 = 0.96$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ ในรูปคะแนนดิบหรือค่าจริง และในรูปคะแนนมาตรฐาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ทัทมวงค์ และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2555) ที่ได้ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเทศบาลในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเทศบาลในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาน ดัสตุล (2558) ที่ได้ศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการ

ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนสิทธิ์ พุทธิพิทักษ์ (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ได้แก่ ความถนัดในวิชาที่สอน ที่พักอาศัย โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความรักและภาคภูมิใจในอาชีพ ความมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน และความพึงพอใจในผลตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน พบว่า ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานจะมีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อมตา จันทร์ปาน, 2545; อรุณี อภัยพงศ์, 2543; และณัฐธัญ ถนัทรบ, 2545)

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ควรยกย่องชมเชยครูที่ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงาน และควรวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู โดยเน้นการปฏิบัติงานด้านความขยันหมั่นเพียร เช่น ยอมให้ผู้ปกครองวิพากษ์วิจารณ์ ในกรณีที่มีปัญหา ด้านนักเรียน ปลุกจิตสำนึกให้ปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียร และตั้งใจปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และมาปฏิบัติงานก่อนเวลา เพื่อเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ เนื่องจาก ผลจากการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยปฏิบัติงานด้านความซื่อสัตย์ และรักดีต่อโรงเรียนสูงที่สุด และปฏิบัติงานด้านความขยันหมั่นเพียรต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

2) ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ การวัดเชิงเปรียบเทียบ ในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่จะทำสิ่งที่ดีที่สุดในการบริหารทรัพยากรบุคคลของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในข้อมูลซึ่งกันและกัน อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพครูผู้สอนให้มีศักยภาพต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- ณัฐธัญ ถนัดรบ. (2545). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานการเดินรถการรถไฟแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ประสาน ตัสตุล. (2558). **ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเทศบาลในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์. 4(2), 52-58.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). **ทฤษฎีการประเมิน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร ทัทมงคล และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2555). **แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท**. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. 2(2), 103 -112.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับปรับปรุง 2545)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อรุณี อภัยพงศ์. (2543). **การศึกษาประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนางานสาธารณสุข ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปัตตานี**. กรุงเทพมหานคร.
- ชนสิทธิ์ พงษ์พิทักษ์. (2546). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อมตา จันท์ปาน (2545) **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการพัฒนาสถานีอนามัยของจังหวัดนครศรีธรรมราชในโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีอนามัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารสาธารณสุข) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Best, J. W. and Kahm, J. V. (1993). **Research in Educational**. Boston: Allny and Bacon.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement. 607-610.